

วิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าไทยรายภูมิภาค

ประจำเดือนมีนาคม 2565

กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

กองนโยบายการสร้าง competitivenessทางการค้า

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

โทร. 02-507-7894, 02-507-8501, 02-507-6489

E-mail: tpso.localeconomy@gmail.com

ภาคเหนือ

จังหวัดอุตรดิตถ์ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง

จังหวัดอุตรดิตถ์ ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ประสบปัญหาราคาไม่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิต (กิโลกรัมละ 5-6 บาท) ให้สามารถจำหน่ายหอมแดงในราคาเป็นธรรม โดยประสานผู้ซื้อมารับซื้อโดยตรง บรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และเพิ่มช่องทางการจำหน่าย โดย บริษัท เอ็มที ฟรุตแลนด์ จำกัด ได้รับซื้อหอมแดงเกรดคละในราคาน้ำตลาด กิโลกรัมละ 8.50 บาท จำนวน 12 ตัน เพื่อกระจายไปยังตลาดปลายทาง ได้แก่ โครงการรถ Mobile พาณิชย์ลดราคา ช่วยประชาชน สถานีบริการน้ำมัน และอื่นๆ ทั้งนี้ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ และกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จะดำเนินการโครงการเพื่อรับซื้อหอมแดงในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะหมดฤดูกาลผลิตนี้

บทวิเคราะห์

ข้อมูลการผลิต ในภาพรวมของประเทศ ปี 2564 เนื้อที่ปลูกหอมแดงทั่วประเทศ 43,015 ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา 44,267 ไร่ หรือลดลง ร้อยละ 2.82 ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 98,171.36 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา 122,226 ตัน หรือลดลง ร้อยละ 19.68 เนื่องจาก เกษตรกรปลูกหอมแดงลดลง และสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย จังหวัดที่ปลูกหอมแดงมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ (1) ศรีสะเกษ (12,386 ไร่) (2) เชียงใหม่ (11,031 ไร่) (3) พะเยา (5,676 ไร่) (4) เพชรบูรณ์ (2,886 ไร่) (5) อุตรดิตถ์ (2,226 ไร่)

ราคาหอมแดง ภาพรวมของประเทศ ปี 2564 ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่กิโลกรัมละ 14.78 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 12.74 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.01 สำหรับจังหวัดอุตรดิตถ์ ราคาเฉลี่ย 8 บาท/กก. ลดลงจากปีที่ผ่านมา (12.18 บาท) หรือลดลงร้อยละ 34.32

ปี 2564 ไทยส่งออกหอมแดง (พิกัด 07031029) ไปตลาดโลก 18,727 ตัน มูลค่า 423.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.24 เทียบกับปีก่อน ตลาดส่งออกสำคัญ คือ มาเลเซีย ศรีลังกา และสิงคโปร์ มีสัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย ร้อยละ 28.6 27.3 และ 17.3 ตามลำดับ ทั้งนี้ ปริมาณการส่งออกของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยในปี 2560 2561 2562 และ 2563

มีปริมาณการส่งออก 8,644 8,985 8,383 16,063 ตัน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมา พบว่าการส่งออกหอมแดงของไทยกระจุกตัวอยู่ในสามประเทศ (มาเลเซีย ศรีลังกา และสิงคโปร์) มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 70 ของมูลค่าการส่งออกหอมแดงทั้งหมดของไทย ซึ่งในอดีต อินโดนีเซีย และจีน ประเทศที่มีประชากรมาก ล้วนเคยเป็นตลาดส่งออกสำคัญ แต่ได้ลดการนำเข้าหอมแดงจากไทยลงมาก และทั้งสองประเทศต่างมีนโยบายลดการพึ่งพาการนำเข้า ดังนั้น ไทยควรกระจายตลาดส่งออก เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาสถานที่หลักเพียงไม่กี่ประเทศ

ปี 2564 ไทยส่งออกหอมแดง (พิกัด 07031029) ไปยังประเทศสำคัญ

	มาเลเซีย	121.07 ล้านบาท	6.850 ตัน
	ศรีลังกา	115.52 ล้านบาท	4.071 ตัน
	สิงคโปร์	73.11 ล้านบาท	3.487 ตัน
	เวียดนาม	33.56 ล้านบาท	2.937 ตัน
	เกาหลีใต้	33.35 ล้านบาท	480 ตัน

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

- ส่งเสริมการตลาดภายในประเทศ อาทิ เพิ่มช่องทางการจำหน่ายทั้งออฟไลน์และออนไลน์ การจับคู่เจรจาธุรกิจกับผู้ค้า / โรงงานแปรรูป
- พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อลดปัญหาสินค้าล้นตลาด
- กระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ โดยการประชาสัมพันธ์สรรพคุณและการใช้ประโยชน์ของหอมแดง
- ผลักดันและขยายการส่งออกไปยังประเทศเพิ่มขึ้น

อ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร (2565). สถิติหอมแดง.(ออนไลน์) <https://production.doae.go.th/>. สืบค้นวันที่ 17 มี.ค. 2565
- สยามรัฐ (2565) จังหวัดอุตรดิตถ์ร่วมกับกรมการค้าภายในปล่อยขบวนรถช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง <https://siamrath.co.th/n/330184>.สืบค้นวันที่ 17 มี.ค. 2565

ภาคตะวันออก

กำหนดวันเก็บเกี่ยวทุเรียน ฤดูกาลผลิต ปี พ.ศ. 2565

จังหวัดจันทบุรี ออกประกาศกำหนดวันเก็บเกี่ยวทุเรียน ตามมาตรการควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาทุเรียนอ่อนออกสู่ตลาดในฤดูกาลผลิตปี พ.ศ. 2565 ในแต่ละพันธุ์ ดังนี้

- ทุเรียนพันธุ์กระดุม กำหนดเก็บเกี่ยว วันที่ 20 มี.ค. 2565
- ทุเรียนพันธุ์ชะนี กำหนดเก็บเกี่ยว วันที่ 10 เม.ย. 2565
- ทุเรียนพันธุ์พวงมณี กำหนดเก็บเกี่ยว วันที่ 10 เม.ย. 2565
- ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง กำหนดเก็บเกี่ยว วันที่ 25 เม.ย. 2565

กรณีที่เกษตรกรมีผลผลิตที่พร้อมตัดจำหน่ายก่อนตามวันที่ประกาศ ต้องแจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครเกษตร หรือเกษตรอำเภอ เพื่อดำเนินการตรวจสอบรับรองความแก่ทุเรียนตามขั้นตอนที่กำหนด โดยเกษตรกร หรือมือตัด สามารถรับแบบแจ้งความประสงค์เก็บเกี่ยวทุเรียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ หรือในจุดที่กำหนด

ปี 2564 ไทยส่งออกทุเรียนไปยังประเทศสำคัญ

	จีน	779,880 ตัน มูลค่า 98,332 ล้านบาท
	ฮ่องกง	47,984 ตัน มูลค่า 6,068 ล้านบาท
	เวียดนาม	36,227 ตัน มูลค่า 3,686 ล้านบาท
	สหรัฐอเมริกา	797 ตัน มูลค่า 263 ล้านบาท
	ไต้หวัน	2,200 ตัน มูลค่า 229 ล้านบาท

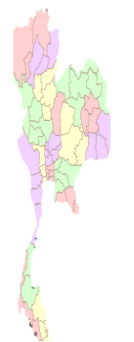
ตลาดส่งออกสำคัญ คือ จีน ฮ่องกง เวียดนาม มีสัดส่วน 90.04 5.56 และ 3.38 ตามลำดับ จีนเป็นตลาดใหญ่ของไทย และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่นโยบาย Zero Covid ของจีน อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกในปี 2565 ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเตรียมหาแนวทางรับมือ

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

1. เกษตรกร ผู้ประกอบการ ควรมีการวางแผนการผลิตและการส่งออกล่วงหน้า เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
2. ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการจำหน่ายทุเรียนคุณภาพดี เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้มากขึ้น
3. ส่งเสริมการขายออนไลน์ เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงสินค้าได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว
4. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถรักษาคุณภาพ และเหมาะสมกับการขนส่ง
5. ขยายตลาดส่งออกเดิม เช่น จีน ขยายไปสู่ภูมิภาคตอนใน และกระจายตลาดส่งออก ลดการพึ่งพาตลาดจีน

อ้างอิง
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2565). สถิติทุเรียน : <https://production.doae.go.th/>. สืบค้นวันที่ 16 มี.ค. 2565
เดลินิวส์ DAILYNEWS ONLINE (2565). เกษตรเข้ม เป็ดยุทธศาสตร์สกัดกั้นทุเรียนอ่อน กำหนดวันตัดทุเรียนขาย: <https://www.dailynews.co.th/news/845010/>. สืบค้นวันที่ 16 มี.ค. 2565
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2565). ส่งออกทุเรียน: <http://tradereport.moc.go.th/>. สืบค้นวันที่ 16 มี.ค. 2565

บทวิเคราะห์

การผลิต ปี 2564 เมื่อที่ปลูกทุเรียนทั่วประเทศ 1,191,777 ไร่ มีเนื้อที่ให้ผลผลิต 627,415 ไร่ เป็นผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 956,898 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2563/64 เนื้อที่ปลูก 1,147,145 ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต 499,832 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 784,676 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 ร้อยละ 25.5 และ ร้อยละ 21.9 ตามลำดับ ทั้งนี้ ช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2565 เป็นช่วงที่ทุเรียนภาคตะวันออกเริ่มออกสู่ตลาด

ปี 2564 ผลผลิตทุเรียนของจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มีเนื้อที่ปลูกรวม 401,279 ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต 231,490 ไร่ เป็นผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 465,537 ตัน แบ่งเป็น **จันทบุรี** 298,768 ตัน ระยอง 111,509 ตัน และตราด 55,260 ตัน

การส่งออก ปี 2564 (ม.ค.-ธ.ค.) ไทยส่งออกทุเรียนสดไปตลาดโลก ปริมาณ 875,097 ตัน มูลค่า 109,205 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.39 เมื่อเทียบกับปีก่อน ปี 2565 (ม.ค.) ไทยส่งออกทุเรียนสดไปตลาดโลก ปริมาณ 8,732 ตัน มูลค่า 1,577 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 24.27 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ทุเรียนของไทย ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากตลาดต่างประเทศขึ้นชอบในรสชาติและคุณภาพของสินค้า พันธุ์ที่ส่งออก คือ หมอนทอง กระดุม ชะนี ก้านยาว และพวงมณี

ภาคตะวันตก

กัญชาพืชเศรษฐกิจใหม่ที่น่าจับตามอง

กระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ 5 (ประกอบด้วยจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์) จัดประชุมวิชาการทางการแพทย์ เมื่อวันที่ 11 มี.ค. 2565 ในหัวข้อ “กัญชา กัญชง ความมั่นคงทางสุขภาพ และเศรษฐกิจ” ซึ่งการพัฒนาการใช้ประโยชน์ กัญชาทางการแพทย์ ในเขตฯ ได้ดำเนินการอย่างครอบคลุมต้นน้ำสู่ปลายน้ำ

- **ต้นน้ำ :** มีพื้นที่ปลูกกว่า 3,000 ไร่ มีกัญชาพันธุ์พื้นถิ่น คือ พันธุ์ตะนาวศรี
- **กลางน้ำ :** มีโรงงานที่มีกำลังการผลิตได้มาตรฐานGMP/WHO 3 แห่ง
- **ปลายน้ำ :** มีโรงพยาบาลราชบุรี นำร่องดำเนินงานกัญชาด้านการแพทย์แผนไทย และด้านเศรษฐกิจ ผลักดันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสมุนไพรและผลิตภัณฑ์กัญชาจากชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนด้วยกัญชาเสรีทางการแพทย์

บทวิเคราะห์

“กัญชา” เป็นพืชดั้งเดิม ประเทศไทยใช้เป็นยารักษาโรคมานานแต่โบราณ ในอดีต การปลูกและใช้กัญชาในไทยเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่ปัจจุบัน ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 9 มิถุนายน 2565 จะทำให้กัญชาไม่ใช่ยาเสพติดอีกต่อไป ทั้งนี้ ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์จากกัญชาออกสู่ตลาดอย่างกว้างขวาง และกัญชากลายมาเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ที่โดดเด่นและน่าจับตามอง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางการแพทย์ จนถึงพัฒนาให้เป็นพืชเศรษฐกิจของชุมชน

การผลิต ปัจจุบันการปลูกกัญชาทำได้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ หรือศึกษาวิจัยและพัฒนาเท่านั้น โดยต้องขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) แม้ปัจจุบัน กฎหมายยังไม่อนุญาตให้ประชาชนทั่วไปปลูกกัญชาได้เอง แต่ก็สามารถรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม หรือสหกรณ์การเกษตร โดยร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ เพื่อขออนุญาตปลูกกัญชาได้ ทั้งนี้ เมื่อพระราชบัญญัติกัญชา

กัญชง พ.ศ. 2563 มีผลบังคับใช้ จะทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถปลูกกัญชาเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือน สำหรับการบริโภคส่วนบุคคลเพื่อดูแลรักษาสุขภาพ โดยปลูกได้ไม่เกินปริมาณที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งต้องมีการจดแจ้งสำหรับการปลูกเพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์ จะต้องขออนุญาต ทั้งนี้ การออกกฎหมายดังกล่าว จะช่วยป้องกันการใช้กัญชาในทางที่ผิด ช่วยสนับสนุนให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ ที่สร้างโอกาสและสร้างรายได้ให้กับประชาชนอีกทางหนึ่ง

ราคา ศูนย์วิจัยและพัฒนาเกษตรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประกาศอัตราการจำหน่ายผลผลิตกัญชา ดังนี้

1. ใบกัญชาสด 2,000 บาท/กก.
2. ใบกัญชาแห้งเกรด A 20,000 บาท/กก.
3. ใบกัญชาแห้งเกรด B 15,000 บาท/กก.

4. ใบกัญชาแห้งเกรด C 7,500 บาท/กก.
5. ยอดอ่อนเกรด A 35,000 บาท/กก.
6. รากกัญชาสด 4,000 บาท/กก.
7. รากกัญชาแห้ง 15,000 บาท/กก.
8. ลำต้นกัญชาแห้ง 1,500 บาท/กก.
9. ลำต้นกัญชาสด 1,000 บาท/กก.

การค้า ไทยยังไม่มีส่งออกกัญชา (พิกัดศุลกากร 1211.90.12) แต่ไทยนำเข้ากัญชาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2562 2563 และ 2564 นำเข้าเป็นมูลค่า 45,337 1,294,450 และ 2,693,929 บาท ตามลำดับ แหล่งนำเข้าสำคัญ คือ เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา ซึ่งสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมกัญชา ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ทั้งอาหาร และเครื่องสำอาง สำหรับแนวโน้มการค้ากัญชาของโลก จากรายงาน The Global Cannabis Report ระบุว่า

- 70 ประเทศทั่วโลก อนุญาตการใช้กัญชาทางการแพทย์อย่างถูกกฎหมาย
- คาดว่ายอดขายกัญชาที่ถูกกฎหมายทั่วโลก จะเพิ่มขึ้นจาก 23.7 เป็น 51 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2563 และ 2568 ตามลำดับ มีอัตราการเติบโตต่อปี (CAGR) อยู่ที่ 16.6%
- ตลาดกัญชาที่ใหญ่ที่สุด คือ อเมริกาเหนือ (96.8% ของยอดขายทั่วโลก) รองลงมา คือ ยุโรป (1.5%) เอเชีย (0.7%) แคริบเบียน (0.7%) โอเชียเนีย (0.4%) และละตินอเมริกา (0.01%)
- ปี 2563 มีผู้ใช้กัญชาทั่วโลกประมาณ 268 ล้านคน ภูมิภาคเอเชียมากที่สุด (93.8 ล้านคน) รองลงมา คือ แอฟริกา (59.2 ล้านคน) อเมริกาเหนือ (49.6 ล้านคน) ยุโรป (44.2 ล้านคน) ละตินอเมริกา (16.4 ล้านคน) โอเชียเนีย (3.6 ล้านคน) และแคริบเบียน (1.3 ล้านคน)
- ประเทศที่มีผู้ใช้กัญชามากที่สุด คือ สหรัฐฯ (44.6 ล้านคน) จีน (32.3 ล้านคน) อินเดีย (29.8 ล้านคน) ไนจีเรีย (13.3 ล้านคน) ฝรั่งเศส (6.4 ล้านคน)

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

1. ผลักดันการบังคับใช้กฎหมายควบคุมโดยเฉพาะ (ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. 2563) เพื่อให้ประชาชนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในครัวเรือน และต่อยอดในเชิงอุตสาหกรรมได้อย่างเสรีมากขึ้น
2. พัฒนาการความรู้ในการใช้กัญชาเพื่อดูแลสุขภาพเบื้องต้นแก่ประชาชน และเพิ่มทักษะบุคลากรทางการแพทย์ในการใช้รักษาผู้ป่วย
3. ส่งเสริมการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ใหม่ นำองค์ความรู้ทางสมุนไพรมาพัฒนาทักษะของกลุ่มเครือข่ายธุรกิจชุมชน เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารและยาในกลุ่มผลิตภัณฑ์จากกัญชามากขึ้น
4. มุ่งเน้นพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกัญชา ให้นำมาใช้ประโยชน์ได้หลากหลายขึ้น เนื่องจากแนวโน้มโลกให้การยอมรับและธุรกิจกัญชามีความเสรีมากขึ้น หากในอนาคตไทยปลูกในเชิงอุตสาหกรรมได้ จะเป็นผลดีต่อการนำผลิตภัณฑ์กัญชาไปแข่งขันในตลาดต่างประเทศ

อ้างอิง

1. ผู้จัดการออนไลน์: (ออนไลน์) <https://mgronline.com/politics/detail/9650000024150> (สืบค้นวันที่ 11 มี.ค. 2565)
2. กองควบคุมวัตถุเสพติด. กัญชา: (ออนไลน์) <https://cannabis.fda.moph.go.th/> (สืบค้นวันที่ 11 มี.ค. 2565)
3. ประชาชาติธุรกิจ. การตลาดกัญชาใบสด-ใบแห้ง : (ออนไลน์) <https://www.prachachat.net/marketing/news-831231> (สืบค้นวันที่ 11 มี.ค. 2565)
4. The Global Cannabis Report: Growth & Trends Through 2025

